

[SÉBASTIEN CHIÈZE] (MADRID)
AAN [CONSTANTIJN HUYGENS (LONDEN)]
13 MEI 1671
6795

Antwoord op Huygens' brief van 26 maart 1671 (verloren).

Samenvatting: Chièze meldt Huygens dat ondanks de inspanningen van Beverningh en de diplomatieke druk van Engeland de Spanjaarden nog geen enkele toezegging hebben gedaan.

Chièze schreef opnieuw op 27 mei 1671 (6799A).

Primaire bron: Leiden, Univ. Bibl., Cod. Hug. 34: brief (dubbelvel, 15x21cm, abcd | -; autograaf).

Vroegere uitgave: Worp 6, nr. 6795, pp. 286-287: volledig.

Namen: Hieronymus van Beverningh; Gaspar de Bracamonte y Gusman (graaf van Peñeranda); William Godolphin; Diego de la Torre; Emanuel de Lira; Gaspar de Tevez y Tello de Guzmán (markies van La Fuente); Iñigo Fernandez de Velasco; Willem III.

Plaatsen: Den Haag; Engeland; Lokhorst; Munster; Spanje.

Transcriptie

¹Madrit, le 13 May 1671.

Je ne sçay pas, Monsieur, si, suivant vostre pronostic, cette lettre vous trouvera de retour à La Haye, et s'il faudra qu'elle aille encor vous chercher à Londres. Quoyqu'il en soit, je souhaite qu'elle ne soit pas si longtems en chemin que l'a esté la vostre du 26 Mars, que je n'ay receu que le 9 de ce mois. Vous aurez veu de despuis par mes précédentes du 18 Mars et 15 Avril combien rigoureusement Monsieur de Beverning pousoit l'affaire de Son Altesse Sérénissime et vous serez surpris d'apprendre par celle-cy, que toute cette vigueuer, jointe aux fortes sollicitations de l'Angleterre, n'a produit pour encor qu'un grand silence du costé de ces gens icy, qui estudient apparemment quelque meschante raison pour pallier envers Messieurs les Estatz et le public leur injuste procédé.

Ils ont fait entendre à Monsieur l'Ambassadeur par la bouche du Connestable et du Secrétaire d'Etat que Sa Majesté avoit des contreprétensions envers Son Altesse. Et comme cella est chimérique, n'y ayant | b | dans les traittez de Munster et de La Haye la moindre clause de réserve du costé de Sa Majesté, ils n'osent pas en dire d'avantage, de peur de se descrier par un procédé si ridicule et d'irriter faute de preuves les puissances qui s'intéressent si sérieusement pour Son Altesse. Mais comme d'un autre costé leur silence passeroit pour mespris, je crains, suivant la pensée de Monsieur l'Ambassadeur, qu'ils ne méditent quelque responce, qui, mettant dans le doute Messieurs les Estatz, ou du moins servant de prétexte à ceux d'entr'eux, qui ne sont pas bien intentionnez pour Son Altesse, n'embarrasse son affaire. Et ²c'est par cette raison que Monsieur l'Ambassadeur est d'avis de laisser dormir ces gens icy, plustost que de les presser extrêmement pour une responce, se contentant pour ne leur faire pas craindre quelque arrière-pensée, d'envoyer de tems à autre son Secrétaire aux Ministres, et de faire de diligence ordinaires pour demander response aux divers mémoires qu'il a présentez à la Reyne.

Il me semble, Monsieur, que je vous en ay envoyé | c | copie, avec celle du mémorial de Monsieur de Godolphin, et je vous enverrois présentement cella de la forte lettre que Monsieur de Beverning escrivit il y a quelque tems au Marquis de la Fuente, si je ne vous croyois maintenant près de Son Altesse à qui j'ay adressé toutes ces copies.

Tout mon chagrin a esté de voir Monsieur de Godolphin hors d'estat de pousser sa pointe, comme il avoit résolu, car approprié comme il est au génie de cette cour, et intime amy du Comte de Peñeranda, il auroit avec son douceur insinué les mesmes choses qu'il a esté bon que Monsieur l'Ambassadeur dit *con superciglio*. Mais ce second acteur m'a manqué au besoin par une maladie qui ne finira pas si tost apparemment.

---

1. Ontvangstnotitie van Huygens: <R Londini, 1 Junii 1671.>.

2. <c'est par c'est par>.

Enfin, Monsieur, on n'est que trop esclarcy que ces gens icy ne fairont jamais rien par amitié. Il est certain aussy que la crainte peut tout sur leur esprit, et pourveu que la conjoncture présente ne lie les mains | d | à Messieurs les Estatz, si sur le rapport de Monsieur de Beverning, et suivant l'opinion qu'il a, ils se mettent en chemin de faire justice à Son Altesse. Alors, le Ministre d'Espagne pourra sortir de son proffond sommeil, et surtout si l'Angleterre fait quelque démonstration de son costé.

Autrement il n'y a rien a espérer icy, et ce triste succez pourra bien vous faire tracer la devise dont vous me flattez. Le corps est bon, graces au ciel, la volonté encor meilleure, mais, où les Géantz ne peuvent atteindre, un Pygmée, comme moy, *totus moduli bipedalis*, ne peut que jeter son bonnet.

J'ay fait voir à Monsieur l'Ambassadeur l'article de vostre lettre qui le regarde. Il prettend, dit-il, estre à Lockhorst assez à tems pour vous y recevoir, résolu de partir d'icy le 8e de Juin.

Don Emanuel de Lira, Envoye Extraordinaire de cette couronne vers Messieurs les Estatz partit d'icy Samedy 9e de ce mois avec sa petite Espagnolette, fille de *Don Diego de la Torre*, Secrétaire d'Estat. Il est très galant homme, et les caresses qui luy seront faites par Son Altesse porteront coup icy ans doute.

Vertaling

Madrid, 13 mei 1671.

Ik weet niet, mijnheer, of overeenkomstig uw prognose deze brief u weer terug in Den Haag zal aantreffen, of dat deze u nog in Londen zal moeten zoeken. Hoe het ook zij, ik hoop dat deze niet zo lang onderweg zal zijn als uw ³brief van 26 maart is geweest, die ik eerst op de 9de van deze maand heb ontvangen. U zult hebben bemerkt door mijn voorgaande brieven van ⁴18 maart en ⁵15 april hoe krachtig de heer [Hieronymus] van Beverningh de zaak van Zijne Doorluchtige Hoogheid [Willem III] heeft bevorderd en u zult verbaasd zijn van hemzelf te vernemen dat al deze kracht, tezamen met de sterke druk van Engeland, alleen nog maar een groot stilzwijgen heeft opgeleverd van die lieden hier, die blijkbaar vanwege een of andere boosaardige reden broeden om tegenover de heren Statenleden en het publiek hun onrechtvaardige handelwijze te vergoelijken.

Zij hebben bij monde van de grootofficier [Iñigo Fernandez de Velasco] en de staatssecretaris [Diego de la Torre] aan mijnheer de ambassadeur laten weten dat Hare Majesteit [Maria Anna van Oostenrijk] tegenaanspraken jegens Zijne Hoogheid heeft. En omdat dit op fantasie berust - er is immers in de verdragen van Munster en Den Haag niet de geringste clause van voorbehoud van de zijde van Hare Majesteit te vinden - durven zij er niet meer over te zeggen uit angst zich in diskrediet te brengen door een zo belachelijk optreden, en bij gebrek aan bewijs de machten die zich zo inzetten voor Zijne Hoogheid te ergeren. Maar aangezien anderzijds hun stilzwijgen zou kunnen doorgaan voor minachting, vrees ik, de gedachte van mijnheer de ambassadeur volgend, dat zij een of ander antwoord zullen bedenken dat, twijfel zaaiend bij de heren Statenleden, of op zijn minst als voorwendsel voor degenen onder hen die Zijne Hoogheid niet gunstig gezind zijn, zijn zaak geen goed doet. Om die reden is mijnheer de ambassadeur van plan die lieden hier maar te laten slapen, liever dan hen tot het uiterste te prikkelen om een antwoord, waarbij hij ermee volstaat, om hen niet een of andere bijgedachte te doen vrezen, van tijd tot tijd zijn secretaris naar de ministers te zenden en de gebruikelijke ijver te betonen om antwoord te vragen op de verschillende memoranda die hij aan de koningin heeft aangeboden.

Het komt mij voor, mijnheer, dat ik u daarvan de afschriften heb toegezonden met dat van het memorandum van de heer [William] Godolphin, en ik zou u nu het afschrift zenden van de krachtige brief die de heer van Beverningh enige tijd geleden heeft geschreven aan de ⁶markies de la Fuente, als ik niet dacht dat u nu in de nabijheid van Zijne Hoogheid verkeert, aan wie ik al deze afschriften heb gestuurd.

Het heeft mij zeer verdrotten te zien dat de heer Godolphin niet in staat was zijn standpunt door te drukken zoals hij zich had voorgenomen, want, gewend als hij is aan de geest van dit hof, en intieme vriend van [de

---

3. Huygens aan Chièze, 26 maart 1671 (verloren).

4. Chièze aan Huygens, 18 maart 1671 (6790).

5. Chièze aan Huygens, 15 april 1671 (6792).

6. Gaspar de Tevez y Tello de Guzmán (markies van La Fuente).

heer Gaspar de Bracamonte y Gusman] graaf van Peñeranda, zou hij met zijn voorkomende optreden dezelfde dingen naar voren hebben gebracht, als mijnheer de ambassadeur [¶]met hoogmoed[¶] zou hebben gezegd, hetgeen goed ware geweest. Maar deze tweede optredende heeft mij node ontbroken als gevolg van een ziekte, die blijkbaar niet zo snel geneest.

Tenslotte, mijnheer, is het maar al te duidelijk dat die lieden hier nooit iets uit vriendschap zullen doen. Het is ook zeker dat vrees hun geest regeert en wanneer de huidige conjunctuur de handen van de Statenleden niet bindt, zullen zij op basis van het verslag van de heer van Beverningh, en conform diens mening, zich opmaken om Zijne Hoogheid recht te doen wedervaren. Alsdan zou de Spaanse minister uit zijn diepe slaap kunnen ontwaken, vooral als Engeland van zijn kant duidelijk optreedt.

Verder valt er hier niets te hopen en dit treurige resultaat zal u wel de leuze kunnen aangeven waarmee u mij vleit. Het lichaam is goed, de hemel zij dank, en de wil nog beter, maar waar reuzen niet kunnen slagen, kan een dwerg als ik, [¶]van de afmeting van een tweevoeter,[¶] slechts de strijd opgeven.

Ik heb mijnheer de ambassadeur de passage in uw ⁷brief laten zien die hem aangaat. Hij beweert tijdig genoeg in Lokhorst te zijn om u te kunnen ontvangen, na zijn besluit op 8 juni van hier te vertrekken.

[¶]Mijnheer[¶] Emanuel de Lira, buitengewoon gezant van deze kroon bij de Staten, vertrekt hier op zaterdag de 9de dezer met zijn kleine Spaanse, een dochter van [¶]mijnheer[¶] Diego de la Torre, de staatssecretaris. Hij is een zeer hoffelijk man en de gunsten die Zijne Hoogheid hem heeft verleend zullen hier zonder twijfel hun vruchten afwerpen.

---

7. Huygens brief aan Chièze van 26 maart 1671?